

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060304

DOM
2017-06-22
Stockholm

Mål nr
M 3867-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, beslut 2017-04-06 i mål nr M 1271-17, se bilaga A

KLAGANDE LP

MOTPART

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

SAKEN

Interimistiskt förbud att påbörja vattenverksamhet på fastigheten XXX (tidigare XXY) i Tanums kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens beslut upphäver Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut 2017-03-20, dnr 535-8344-2016.

Dok.Id 1349895

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

LP har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (länsstyrelsen) har motsatt sig ändring av beslutet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

LP har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Länsstyrelsens beslut berövade honom den lagstadgade rättighet som följer av 11 kap. 12 § miljöbalken. Länsstyrelsen har grundat ett interimistiskt beslut på material som han inte haft tillfälle att yttra sig över. Han har rådighet över det aktuella vattenområdet. Att en enskild trots det anser sig berörd av den anmälda verksamheten utgör inget skäl att meddela förbud.

Länsstyrelsen har i yttrande anfört i huvudsak följande. Länsstyrelsen har mottagit LP anmälan om vattenverksamhet den 3 mars 2016. Avgiften för handläggning av anmälan mottogs den 22 mars 2016. I ärendet har länsstyrelsen bedömt att enskilda kan ha särskilt intresse i saken och att de därför ska lämnas möjlighet att inkomma med yttrande. Ärendet sändes på remiss till enskilda och kommunen den 25 april 2016. Mot bakgrund av tillsynsmyndighetens kommuniceringsskyldighet i ett anmälningsärende och att länsstyrelsen inte ansett det angeläget att utifrån vad som inom åtta veckor dittills hade framkommit i ärendet besluta särskilt så har de åtta veckorna passerat i ärendet utan att anmälaren har fått besked från länsstyrelsen.

Ett anmälningsärende har inte rättskraft på samma sätt som ett tillstånd. Med det följer att 24 kap. 1 § miljöbalken inte är tillämplig i ett anmälningsärende. Att vattenverksamheten är anmäld och att åtta veckor har passerat ser länsstyrelsen inte som ett hinder mot att meddela förbudet med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken.

Av 17 § punkten 4 förvaltningslagen framgår att en myndighet får avgöra ett ärende utan föregående kommunikering om avgörandet inte kan skjutas upp, vilket har bedömts tillämpligt i detta fall.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 11 kap. 9 b § tredje stycket miljöbalken får en anmälningsskyldig vattenverksamhet påbörjas tidigast åtta veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat.

Bestämmelsen infördes eftersom det ansågs att det fanns ett behov av ett mer flexibelt förfarande än tillståndsförfarandet, vilket av många upplevdes som onödigt betungande för mindre vattenverksamheter (se prop. 2004/05:129 s. 69). I förarbetena uttalades att tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet kan besluta att verksamheten får påbörjas tidigare eller att påbörjandet inte får ske förrän senare, allt beroende på vad som är nödvändigt för att myndigheten ska kunna ta ställning till behovet av eventuella förelägganden om försiktighetsmått eller föreskriva om att tillstånd krävs (a. prop. s. 93). Den utredning som föregick lagändringen, En effektivare miljöprövning SOU 2003:124, beskrev förfarandet som sådant att länsstyrelsen bör fatta ett formellt beslut och underrätta verksamhetsutövaren om tidsfristen behövde ändras. Ett beslut om förlängd tidsfrist kunde enligt utredningen behöva kombineras med ett beslut om förbud mot att tills vidare påbörja verksamheten (s. 199).

Redan av bestämmelsens ordalydelse framgår att det föreligger en rätt för den som anmäler en anmälningsskyldig vattenverksamhet att efter åtta veckor påbörja denna, såvida inte annat besked givits från tillsynsmyndigheten. I aktuellt fall har länsstyrelsen inte bestämt annat inom de åtta veckor som följde på LP anmälan.

Länsstyrelsen har efter det att åttaveckorsfristen löpt ut och, såvitt framgår av beslutshandlingen, inom ramen för anmälningssärendet förbjudit LP att påbörja vattenverksamhet i enlighet med anmälan. Att de åtta veckorna passerat utan beslut från länsstyrelsen om att ändra tidsfristen innebär enligt Mark- och

miljööverdomstolens mening att länsstyrelsen inte längre haft möjlighet att inom ramen för anmälningsärendet förbjuda verksamheten. Länsstyrelsens beslut ska därför upphävas i enlighet med vad som framgår av domslutet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Eywor Helmenius, referent, och Margaretha Gistorp samt tekniska rådet Dag Ygland.

Föredragande har varit Vilma Herlin.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2017-04-06
Handläggning i
parternas utelov

Aktbilaga 4
Mål nr M 1271-17

RÄTTEN

Rådsmannen Gunnar Bergelin och tekniska rådet Nils-Göran Nilsson

FÖREDRAGANDE TILLIKA PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Eva Högmark

KLAGANDE LP

MOTPART

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut den 20 mars 2017 i ärende nr 535-8344-2016, se bilaga 1

SAKEN

Intremistiskt förbud att påbörja vattenverksamhet på fastigheten XXY i Tanums kommun

Målet föredras och mark- och miljödomstolen antecknar följande.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet förbjudit LP att påbörja anmäld vattenverksamhet i avvaktan på slutligt beslut i ärendet.

LP har yrkat att förbudet upphävs och som grund för yrkandet anfört i huvudsak följande.

En absolut förutsättning för att länsstyrelsen kan förskriva att tillstånd måste sökas hos mark- och miljödomstolen eller med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken förbjuda påbörjandet av vattenverksamhet är att vattenverksamheten endera har en större påverkan på enskilda eller allmänna intressen eller att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00-16:00

I tiden före anmälan ingavs till länsstyrelsen hade han rätt att uppföra en brygga med stöd av 11 kap 12 § miljöbalken. Innan länsstyrelsen kommunicerat inkomna skrivelser med honom och gett honom möjlighet att yttra sig berövades han en i lag tillkommande rättighet. En verksamhet eller åtgärd som anmäls för samråd får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts. Anmälan ingavs till länsstyrelsen i mars 2016 och avgiften erlades samma månad. Först i samband med mottagandet av nu överklagade beslut kommunicerades inkomna skrivelser med honom. På grund av länsstyrelsen underlåtenhet att kommunicera inkomna skrifter med honom har han drygt ett år efter anmälan ingavs på goda grunder haft fog för sin uppfattning att det var uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom den anmälda vattenverksamheten.

Länsstyrelsen har trots att han inte brutit mot någon rättsregel i miljöbalken, föreskrifter, domar eller beslut meddelade med stöd av denna balk och utan föregående materiell prövning i sak med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken berövat honom en i lag tillkommande rättighet. Förbudet är en direkt följd av de brister som vidlåder länsstyrelsen handläggning av ärendet.

Konsekvensen av länsstyrelsens beslut skulle bli, om domstolen inte undanröjer det, att han drabbas av en rättsförlust, på grund av att han inte brutit mot någon rättsregel i miljöbalken, föreskrifter, domar eller beslut meddelade med stöd av denna balk. Att bristerna i myndighetens handläggning av ärendet ytterst skulle drabba en enskild som inte brutit mot någon rättsregel får anses stötande.

Länsstyrelsen kan därför inte haft laga grund för sitt beslut varför skäl att inhibera och undanröja detta beslut föreligger, vilket också yrkas.

Mark- och miljödomstolen meddelar följande

BESLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Skäl för beslutet

Enligt 11 kap. 9 § miljöbalken krävs tillstånd för vattenverksamhet. För vissa

vattenverksamheter får dock regeringen enligt 9 a § samma kapitel meddela föreskrifter om att det i stället för tillstånd ska krävas en anmälan innan verksamheten påbörjas. Sådana föreskrifter har meddelats av regeringen i förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. Av 19 § 3 nämnda förordning framgår att uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter, är anmälningspliktig.

Av 11 kap. 12 § miljöbalken framgår att det inte krävs vare sig tillstånd eller anmälan om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.

När ett anmälningsärende är tillräckligt utrett ska tillsynsmyndigheten enligt 23 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. bl.a. besluta om de förbud för verksamheten som behövs, förelägga verksamhetsutövaren att vidta de försiktighetsåtgärder som behövs eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd, om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen. Om det inte behövs något förbud eller föreläggande ska tillsynsmyndigheten underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.

Av utredningen i målet framgår att flera enskilda har ansett sig berörda av den anmälda verksamheten. I avvaktan på att länsstyrelsen anser ärendet tillräckligt utrett för att kunna meddela ett beslut i anmälningsärendet finns det enligt mark- och miljödomstolens bedömning skäl att förbjuda att åtgärden utförs. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 430)

Överklagande senast den 27 april 2017.

Eva Högmark

Protokollet uppvisat/